

ЗМІШАНІ МОДЕЛІ НАВЧАННЯ У ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ПЕДАГОГІЧНІЙ ОСВІТІ

Воротникова І.П.

Україна, м. Київ,

Інститут післядипломної педагогічної освіти

Київського університету імені Бориса Грінченка

В статье определены возможности использования смешанных технологий обучения в последипломном педагогическом образовании, приведены примеры использования различных моделей смешанного обучения для профессионального развития учителей на курсах повышения квалификации и в межкурсовой период. Определены условия смешивания разных моделей обучения и определены перспективы создания единой информационно - образовательной среды открытого последипломного педагогического образования.

За визначенням А. Стрюка, Ю. Триуса, В. Кухаренка змішане (комбіноване навчання) – це цілеспрямований процес здобування знань, умінь та навичок в умовах інтеграції аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності суб'єктів освітнього процесу на основі використання і взаємного доповнення технологій традиційного, електронного, дистанційного та мобільного навчання при наявності самоконтролю студента за часом, місцем, маршрутами та темпом навчання [2].

Задачі змішаного навчання: розширити освітні можливості студентів, стимулювати формування суб'єктної позиції студента, трансформувати стиль педагога, персоналізувати освітній процес [4]. Змішане навчання дозволяє організувати персоналізоване навчання, в якому кожен вибере відповідно до потреб можливість отримати нові знання та навички і є більше різноманітних методів і засобів не тільки навчання, а і самоконтролю.

К. Бугайчуком наведено різноманітні моделі змішаного навчання [1]. Розглянемо яким чином ці моделі змішаного навчання можна реалізовувати у післядипломній педагогічній освіті.

Ротаційна модель – по чергово он-лайн навчання та очна робота в малих групах або всією групою по вирішенню якоїсь проблеми, групові проекти, індивідуальні заняття. Може використовуватися на курсах підвищення кваліфікації для проведення експертизи розробок уроків учителів, тестування, діагностування рівня їх компетенстей. Засобами цієї моделі можна створювати і групові проекти (наприклад, спільні презентації уроків або проводити індивідуальні заняття для тих, хто самостійно опанував матеріал).

Різновид ротаційної моделі (модель з "онлайн-станціями") може використовуватися у міжкурсовий період для проведення круглих столів, семінарів, вебінарів для великої кількості вчителів та 2-3 викладачів.. Наприклад, у курсовий період для забезпечення індивідуалізації професійного розвитку вчителів відповідно до власного рівня ІКТ компетентності, одна група вчителів працює по опануванню ІКТ (створення презентації), а інша – розробляє методичні рекомендації до уроків.

Ротаційна модель з "онлайн-станціями". За цією моделлю частина групи проходить навчання он-лайн, а частина працює з вчителем, а потім міняються місцями.

Ротаційна модель з лабораторними роботами.

Модель відрізняється від попередньої тим, що практичні (лабораторні роботи) слухачі можуть виконувати в різних приміщеннях закладу.

При використанні цієї моделі можна використати дистанційну платформу, на якій розміщено практичні роботи. Заняття можуть проводитися не тільки в інституті, а і в творчих авторських майстернях на базі інших загальноосвітніх навчальних закладів.

У моделі *"Перевернутий клас"* на сайті розміщуються теми залікових робіт, дистанційні практичні роботи, дайджести з інноваційних освітніх питань за темами курсів підвищення кваліфікації.

На курси підвищення кваліфікації вчителі приходять з власними розробками, матеріалами професійного портфоліо (більше це стосується вчителів вищої категорії, вчителів-методистів). Під час занять організується обмін досвідом, експертиза педагогічного досвіду. Завдання виконуються дома, а на заняттях обговорюються незрозумілі питання.

Індивідуальна ротаційна модель може використовуватися для слухачів курсів підвищення кваліфікації, які проходять навчання індивідуально, але обов'язковою умовою є проведення он-лайн етапу на дистанційній платформі. У кожного слухача є індивідуальний графік вивчення теми, але при роботі з курсами не обов'язково проводити всі етапи роботи.

Flex модель – навчання проходить більше в он-лайн режимі, учитель та тьютор підтримують навчальний процес інколи додаючи очні консультації. Ця модель може використовуватися на курсах підвищення кваліфікації за дистанційною формою навчання. Деякі сертифіковані слухачі також можуть стати тьюторами та консультантами, наприклад вчителі - кореспонденти або автори творчих майстерень.

Self-blend модель – вчителі навчаються на інших он-лайн курсах крім запропонованих навчальним закладом. Для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії професійного розвитку вчителів за кожним напрямом можна підготувати перелік відкритих масових безкоштовних курсів, які сприяли би професійному розвитку вчителя, а на курсах підвищення кваліфікації зараховувати сертифікати цих курсів та проводити консультації і підготовку вчителів до впровадження в педагогічну практику набутих знань.

Віртуально збагачена модель презентує модель роботи всього навчального закладу, а не окремого курсу, в якій ті, хто навчаються мають можливість обирати, коли брати участь в очних, а коли в дистанційних формах навчання, що зумовлює необхідність розробки всіх модулів для курсів підвищення

кваліфікації, очно-дистанційних тренінгів, майстер класів, відео ресурсів та ін.

Таким чином змішане навчання організовується і проводиться за допомогою комбінації:

- структурованого навчання на курсах підвищення кваліфікації та структурованого і неструктурованого навчання у міжкурсовий період: використання дистанційної платформи для вільного користування вчителями столиці; розміщення матеріалів заходів міжкурсового періоду для навчання вчителів, які не брали участь у заході (ІКТ семінарія, сайти методистів, педагогічні майстерні та ін.); проведення дистанційних, очно-дистанційних, тренінгів; створення індивідуальних освітніх маршрутів слухачів за змістом порталу інституту за допомогою електронних навчально-методичних комплексів.

- самостійного та колаборативного навчання: залучення вчителів-кореспондентів до роботи у міжкурсовому періоді з вчителями засобами ІКТ (блоги, майстерні, спільні проекти, розробка уроків); експертиза контенту відкритої освіти столиці вчителями (на курсах підвищення кваліфікації); проведення конективістських курсів для професійного розвитку вчителів; створення портфоліо, персоніфікованих освітніх середовищ вчителів

- користувацького контенту створеного вчителями і зовнішніх матеріалів для наповнення контентом інформаційно-освітнього середовища столиці.

Для впровадження змішаного навчання у післядипломній педагогічній освіті залишається актуальним розробка методик та технологій, які б визначили можливі напрями змішування різних форм, методів та засобів навчання.

Список використаної літератури

1. Бугайчук К. Модели смешанного обучения. [Електронний ресурс]. /Константин Бугайчук //.– 20.06.2014. — Режим доступу: http://e-lpro.blogspot.com/2014/06/blog-post_3046.html. Назва з екрану. – Дата зверення.– 5.12.2014.
2. Кухаренко В.М. Змішане навчання. Вебінар. [Електронний ресурс] /Володимир Миколайович Кухаренко/ – Режим доступу: <http://www.wiziq.com/online-class/2190095-intel-blended>. – Назва з екрану. – Дата зверення.– 5.12.2014.
3. Кухаренко В.Н. Роль смешанного (гибридного) обучения [Електронний ресурс] /Владимир Николаевич Кухаренко//.–22.06.2014 – Режим доступу: http://kvn-e-learning.blogspot.com/2014/06/blog-post_22.html. – Назва з екрану. – Дата зверення.– 5.12.2014.
4. Хадсон Т. 10 шагов к выбору цифрового учебного плана для смешанного обучения. [Електронний ресурс] /Тим Хадсон //. –16.01.2014. – Режим доступу. –dreambox.com/blog/ten-steps-choosing-digital-curricula-blended-learning#sthash.1lAX0P1Y.dpuf. – Дата зверення.– 5.12.2014.